

КС - 27
29.08.1996г.

ГЛАВЕН ПРОКУРОР

София, 29 август

1996 г.

НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

№ И-266/96

*Конст. С. № 17/96 г.
г.н. д.н. Хачанов
Напр. - 17. IX. 96 г.
2. IX. 96 г.*

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ИСКАНЕ

от Главния прокурор на Република България

УВАЖАЕМИ ГОСПОДА КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

На основание чл.150, ал.1 и чл.149, ал.1, т.2 от Конституцията на Република България правя искане да обявите за противоконституционна разпоредбата на § 15а от Преходните и заключителни разпоредби на Закона за съдебната власт /ПЗРЗСВ/. Посоченият § 15а от ПЗРЗСВ противоречи на чл.чл.5, ал.2, 8, 117, ал.2, 119, ал.1, 129, ал.1 и 2, 133 и § 4 от Преходните и заключителни разпоредби на Конституцията на РБ. Съображенията ми са следните:

1. На първо място, преди да развия аргументи по същество за противоконституционността на § 15а от ПЗРЗСВ, считам, че атакувания законов текст е приет от Народното събрание при нарушаване на неговата компетентност, тъй като е използвана неконституционносьобразна правна форма за тълкуване на конституционна разпоредба. Със създадения, при това на основание § 4 от ПЗРК, нов § 15а в ПЗРЗСВ, се тълкува цитирания § 4, който регламентира срок за влизане в действие на определената с Конституцията организация на съдебната власт. Конституционният

2.

съд /КС/, обявявайки за противоконституционен идентичния с § 15а ПЗРЗСВ текст на т.2 от Решение на Народното събрание /НС/ от 28.06.1996 г. /реш. № 13/96 г. по к.д.№ 11/96 г./, изрично е отразил в мотивите на решението си, че по същество съдържанието на посочената т.2, сега възпроизведена като § 15а ПЗРЗСВ, е тълкуване на § 4 от ПЗРК. В тази връзка, освен цитираното Решение № 13/96 г. и в Решение № 3/92 г. КС е имал повод да подчертае, "че НС може да дава задължително тълкуване на конституционни норми, но това може да стане само по реда и при условията, при които Народното събрание изменя и допълва разпоредби на Конституцията ...".

Нарушаването от НС на конституционно признатата му компетентност е достатъчно основание да бъде обявен за противоконституционен § 15а от ПЗРЗСВ.

2. Конституцията на РБ с чл.8 и 117, ал.2 прогласи принципите за разделение на властите и за независимостта на съдебната власт. Няма текст в основния закон, който да регламентира правомощия на законодателната власт със закон или друг акт да ограничава, изменя или обвързва с условия упражняването на конституционната компетентност на Висшия съдебен съвет /ВСС/. С допълнението на устройствения закон на съдебната власт, предмет на обсъждане, се прави опит да се попречи на ВСС да изпълнява задължения, произтичащи от Конституцията - чл.5, ал.2, чл.119, ал.1, чл.129, ал.1 и 2 и § 4 от ПЗРК, което с оглед на изложеното по-горе е не само дерогирание на основни конституционни принципи, на груба намеса в работата на съдебната власт и на забрана за упражняване на конституционните й правомощия, но по същество е мораториум върху срок, определен с цитирания § 4 ПЗРК.

3. Законът за съдебната власт е в сила от 1994 г. и по този повод Конституционният съд със свое решение № 7/94 г. по

3.

к.д. № 10/94 г., тълкувайки § 4 от ПЗРК, прие, че влизането в сила на устройствения закон за съдебната власт не противоречи на основния закон, а представлява изпълнение от НС на конституционно задължение. В решението дословно е посочено: "Със ЗСВ се урежда нейното устройство. Като цяло законът влиза в сила, за да могат да се извършат редица необходими подготвителни действия в бъдеще, свързани със задействването на новата организация на съдебната власт". И друга част от мотивите на решението: "За да влезе в действие тази организация, трябва на първо място да бъде организационно създадена. Трябва да се създадат структурните звена, да се попълнят с кадри и т.н."

С оглед на изразеното становище от Конституционния съд за ВСС съществува задължение, произтичащо от чл.5, ал.2, чл.119, ал.1, чл.129, ал.2 и § 4 от ПЗРК, и от влезлия в сила ЗСВ, да започне изграждането на новата организация на съдебната власт. Приетото от НС допълнение към ЗСВ съдържа недопустима забрана, която противоречи на цитираните текстове от основния закон и създава очевидни пречки пред ВСС да изпълнява задължения, произтичащи от Конституцията.

4. Конституцията с чл.133 изчерпателно е посочила, че организацията и дейността на органите на съдебната власт, както и статутът на магистратите, следва да бъдат уредени със закон. Приетото допълнение на ЗСВ, две години след влизането му в сила и обвързващо изграждането на новата организация на съдебната власт с приемане на процесуалните закони противоречи и на чл.133 от Конституцията, защото не е делегирано като правомощие на НС. И това е логично, защото срокът в тази насока е посочен в самата Конституция. Законодателят не може да черпи права от виновното си поведение и да ограничава конституционните правомощия на съдебната власт.

4.

5. Въпросът за новата организация на съдебната власт и срокът за нейното осъществяване е определен с Конституцията. Законодателят няма право да променя този срок. Предприетите действия с приемането на §15а ПЗРЗСВ противоречат на Конституцията. Обстоятелството, че НС е приело през 1994 г. ЗСВ и изрично предвидило влизането му в сила, независимо от процесуалните закони, дава основание за единствения извод, че следва да се пристъпи към изграждането на съдебните органи, посочени в Конституцията и устройствения закон. Основание за този извод е и § 14 от ПЗРЗСВ, с който безусловно и незабавно се отменят ЗУС, ЗПр, ЗВСС и Указ № 1138/79 г. В този смисъл са и направените изводи в решение № 7/94 г. на КС, за предприемане на необходимите действия за изграждане на новата организация на съдебната власт.

С оглед на изложеното, моля да обявите за противоконституционна разпоредбата на § 15а от ПЗРЗСВ. Допълнително, след произнасянето Ви по допустимостта на искането, ще развия и други съображения за противоконституционност на атакуваната разпоредба.

С УВАЖЕНИЕ
 ГЛАВЕН ПРОКУРОР:

/Ив. Фатарчев/